

Verkiezen doet verliezen

Coornhert kijkt terug op zijn leven

Twee bedelaars

Een rederijkers-
tafelspel

In het kader van Gouda750
presenteert Historische
Vereniging Die Goude de
eenakter

Kiezen doet verliezen,
voorafgegaan door
Twee bedelaars, een luch-
tig tafelspel van de Goudse
rederijker Wouter Verhee.

★ GOUDA ★
★ 750 ★
1272 - 2022

Historische Vereniging
Die Goude

Gouda 750, Rederijkers en Coornhert	3
Rederijkers: het hart van de cultuur van 1400-1650	4
Achtergronden bij het tafelspel Twee bedelaars	7
Wouter Verhee: auteur van Twee bedelaars en vriend van Coornhert	9
Kiezen doet verliezen (maar ook winnen)	
Dirck Volckertszoon Coornhert kijkt terug op zijn leven	11
Toneelproductie	14
Over Gouda op Schrift	15

27 augustus, 3, 7 en 10 september 2022

Gouda 750, Rederijkers en Coornhert

In het kader van Gouda 750 presenteert Gouda op Schrift, werkgroep van Die Goude, het tafelspel van de Goudse Rederijker Wouter Verhee Twee bedelaars, voorafgaand aan een toneelstuk over Dirck Volkertsz Coornhert Kiezen doet verliezen, een initiatief van Paul Abels.

De Rederijkers vormden het hart van de cultuur in de periode van de late middeleeuwen en de overgang naar het humanisme en de vroeg moderne tijd. Vooraanstaande burgers verenigden zich in een Rederijkerskamer, zoals in die tijd elk beroep en ambacht collectief optrad in een gilde. Met het schrijven en opvoeren van liederen, toneel en cabaretachtige optredens zagen de opkomende steden een fantastische mogelijkheid om hun status te tonen, te vergroten en de concurrentie aan te gaan met de vorst en de kerk en ook met elkaar.

Het tafelspel was een speciaal genre van de Rederijkers: een klein toneelstuk dat bij een feestmaal werd opgevoerd, vaak kluchtig, maar veelal ook inclusief kritiek en venijn. De originele tekst van Verhee werd door GOS hertaald en daarna door Peter Meijer, theatermaker en regisseur, bewerkt tot de verrassende toneeluitvoering die u nu gaat zien.

Beide producties konden gemaakt worden dankzij de financiële ondersteuning van Fonds Gouda750.

Rederijkers: het hart van de cultuur van 1400 tot 1650

De Rederijkers vormden het hart van de cultuur in de periode van de late middeleeuwen en de overgang naar het humanisme en de vroeg moderne tijd. De Rederijkers waren de burgers die met hun steden nadrukkelijk een plaats opeisten waar voorheen alleen vorst, adel en kerk de dienst uitmaakten. Het zijn dan ook de Vlaamse steden waar de eerste Rederijkers zich manifesteerden eind veertiende, begin vijftiende eeuw. Deze steden werden rijk genoeg om zich ook pracht en praal en vermaak te kunnen veroorloven. Vooraanstaande burgers verenigden zich in een Rederijkerskamer, zoals in die tijd elk beroep en ambacht collectief optrad in een gilde.

De kunst van de welsprekendheid

Het werkterrein van de Rederijkers was de Retorica, de kunst van de welsprekendheid, die altijd al in hoog aanzien stond. Met het schrijven en opvoeren van liederen, toneel en cabaretachtige optredens zagen de steden een fantastische mogelijkheid om hun status te tonen en te vergroten. Aanvankelijk bood de religie, het katholicisme met zijn talrijke feestdagen gewijd aan heiligen, een scala aan onderwerpen om te vertolken en te verbeelden. Maar wereldlijke onderwerpen, inclusief politiek gevoelige onderwerpen, werden niet geschuwd.

Concurrentie en competitie

De Rederijkers met hun retorica boden een uitstekende manier aan de steden om de concurrentie aan te gaan met de vorst en de adel, maar ook met elkaar. Elke stad wilde zich onderscheiden van de andere steden. Van beginafaan organiseerden Rederijkers competities, niet alleen onderling in de eigen stad, maar juist ook tussen de steden. Naarmate de rijkdom van de steden zich vanuit Vlaanderen verspreidde naar het noorden, ontstonden ook hier in de steden Rederijkerskamers.

Rederijkers in Gouda

De vroegste vermelding van Goudse rederijkers is van 1493. De Goudse Rederijkerskamer kreeg de naam Goudsbloem en als beschermheilige Catharina. Schiedam bewaart in hun stadhuis een vaandel van de Goudsbloem uit 1616.

In dat jaar organiseerde de Schiedamse Rederijkers een wedstrijd waaraan ook die uit Gouda meededen. Welke Rederijkerskamer kwam er met het beste gedicht, de beste voordracht en kreeg de meeste lachers op de hand? Juist ook improviserende verbale gevatheid, wat we nu stand-up comedy noemen, werd zeer gewaardeerd! Wie er won, is niet bekend. Maar het was gebruikelijk dat je aan het einde je vaandel achterliet bij de gastheren.

Gekunsteldheid en kritiek

Hoe de jury tot een oordeel kwam, weten we ook niet precies. In onze ogen levert de Rederijkersliteratuur veelal onbetekenende werken op. De teksten zijn gekunsteld en weinig kunstzinnig. Maar juist die gekunsteldheid behoorde tot de hoogste normen van de Rederijkerij. Niettemin is het duidelijk dat de Rederijkers in hun teksten vaak ook kritische kanttekeningen plaatsten bij lokale en nationale politiek. En een morele boodschap werd steeds belangrijker onder invloed van het humanisme. De Rederijkers droegen met hun voorstellingen ook bij aan maatschappelijke doelen. Vaak werd er geld mee ingezameld, bijvoorbeeld voor weeshuizen of herstelwerkzaamheden na een grote brand.

Tafelspel: een apart Rederijkersgenre

Een speciaal genre van de Rederijkers was het tafelspel. Een klein toneelstuk, gewoonlijk kluchtig van aard, dat aan de eettafel (soms letterlijk op een tafel) tijdens of als intermezzo, of aan het einde van een feestmaal werd opgevoerd. Meestal bij speciale gelegenheden zoals Vastenavond, Driekoningen of Maria Lichtmis. Dan had het tafelspel meestal een vrolijke maar stichtelijke boodschap. Bij wereldlijke feesten, zoals bruiloften, werd ook het zogenoemde presentspel opgevoerd, waarbij het uiteindelijk ging om het geven van een geschenk. Met komische acts werd de spanning opgevoerd. Maar de acteurs schroomden allerlei satirische verwijzingen naar of schimpscheuten aan het aanwezige feestgezelschap niet.

Klucht met een moraal

Het tafelspel van de twee bedelaars hoort bij de categorie 'kluchtig' maar geeft wel aan het eind een wijze les. Ter vermaak van de feestgangers, maken de acteurs volop grappen en grollen. Als bedelaars of vagebonden plaatsden ze zich

nadrukkelijk buiten het milieu van hun publiek. Ze trekken vanaf het begin eensgezind op. Ze begrijpen elkaar en snijden op over hun trucjes en listen waarmee zij aan de kost weten te komen. Daarbij richten zij zich rechtstreeks tot de aanwezige gasten en dan ontwikkelt zich een kluchtig en spannend spel over krijgen en geven. In de letterkunde is het tafelspel nauwelijks onderwerp van studie geweest. Nog altijd wordt het als te kluchtig en te frivol beschouwd om te kunnen gelden als echte literatuur.

Richting geven aan het openbare debat

Dat neemt niet weg dat de cultuur-historische betekenis van de Rederijkers groot is. Zij introduceerden nieuwe ideeën op levensbeschouwelijk, politiek en religieus terrein. Rederijkers gaven richting aan de openbare mening zoals media dat nu doen. De relatie met de machthebbers stond steeds meer onder druk. Om hun invloed in te perken, kwamen er pogingen om met het al of niet geven van subsidies controle te krijgen op wat ze brachten. De opkomst van het protestantisme zette de verhoudingen helemaal op scherp. Zowel binnen steden, als tussen steden en tussen de steden en de koning en de katholieke kerk. In 1560 vaardigde Filips II de verordening uit dat elke voordracht vooraf goedgekeurd moet worden door de hoogste kerkelijke autoriteit van de stad. Maar dat bleek de Rederijkers niet te kunnen stoppen.

Van collectief naar individu

Het einde van de Rederijkers kwam pas in de zeventiende eeuw. Met de overgang naar een door het protestantisme gedomineerde samenleving verdwenen de talrijke feestdagen die de Rederijkers aangrepen om zich te manifesteren. Bovendien eiste in de cultuur de kunstenaar als individu steeds meer een eigen plaats op. Niet meer het collectief van de Rederijkers, maar de individuele dichter liet zich horen, zoals bijvoorbeeld Jacob Cats.

Achtergronden bij het tafelspel Twee bedelaars

Bedelaars te midden van steeds meer rijkdom

Rond 1600 beleefden de Nederlanden een tijdperk van ongekeerde economische bloei en groei. Er waren veel welvarende handelaren en ambachtslieden, maar hun aantal werd verre overtroffen door de grote massa armen. Omdat zij geen werk konden vinden, vormde bedelen de enige uitweg. De stadsbesturen probeerden de bedelarij aan banden te leggen met strenge voorschriften en straffen. Zelfs het geven van een aalmoes op een andere plek dan was voorgeschreven, was strafbaar.

De bedelaars hadden in de stad een bedelbriefje nodig om te mogen bedelen. Om zo'n 'officieel erkende bedelaar' te kunnen herkennen, kreeg hij van de lokale overheid vaak een koperen borstplaat, die hij tijdens het bedelen moest dragen. Er moet overigens een onderscheid gemaakt worden tussen bedelaars en landlopers. Bedelaars vindt men in de stad, landlopers trekken van stad naar stad of zelfs door andere landen. In ons stuk gaat het dus eigenlijk om deze tweede categorie.

Luilekkerland

Dit tafelspel, oorspronkelijk dus bedoeld voor een opvoering bij een feestmaal gaat over twee bedelaars die tegen elkaar opbieden over hoe je het beste eten kunt lospeuteren. Het begint met een gesprek tussen de twee. Zij vragen elkaar waar ze vandaan komen. De ene vertelt dat hij in Italië was waar de huizen met warme pannenkoeken bedekt waren. De andere is net in Rome geweest. Beiden hebben in allerlei gasthuizen vertoefd. Gezien het uiterlijk van onze bedelaars, moet u maar niet nadenken over hoe men in deze gasthuizen met de hygiëne omging.

Dat ze Italië noemen past in de traditie van de zogeheten leugenliteratuur van de zestiende en zeventiende eeuw. Italië stond daarin synoniem met Luilekkerland. Het was gebruikelijk een beeld te schetsen van een overweldigende overvloed die er zeker niet was voor de gewone mens.

Klucht, confrontatie en een verrassing

Na een relaas over hun bedeltochten en bedriegerijen gaan ze bedelen bij de aan tafel zittende gasten en doen of ze blind zijn. Zij begroeten de gasten, klagen over hun toestand, vragen om een aalmoes, wat drinken en om vis of vlees. Terwijl ze de draak steken met rijke mensen zullen zij zelf het gezelschap ook een geschenk geven. Wat dat is, gaat u meemaken.

Geheel in de geest van de Rederijkers volgt het slotwoord waarin betoogt wordt dat alle kolder eigenlijk wel serieus bedoeld is. Het belangrijkste was dat er een kunstwerkje werd voorgedragen.

Boerenbruiloft – Pieter van der Borcht

Dat bedelaars vaak vertoefden bij feestmaaltijden, toont dit schilderij van een Boerenbruiloft van Pieter van der Borcht uit 1560. Soep wordt uitgedeeld aan bedelaars aan een tafel op de achtergrond, terwijl in het midden de bruid van haar gasten cadeau's krijgt.

Wouter Verhee:

Auteur van 'Twee bedelaars en vriend van Coornhert

Bundel Wouter Verhee in stadsbibliotheek Hamburg

Het tafelspel 'Twee bedelaars' werd geschreven door de Goudse rederijker Wouter Verhee rond het midden van de zestiende eeuw. In zijn tijd was Verhee een vooraanstaand man, maar zijn naam verdween na zijn dood in de coulissen van de geschiedenis. En wel zo'n 300 jaar. Totdat eind negentiende eeuw er een bundel gedichten en toneelspelen bleek te bestaan op naam van Wouter Verhee. Een Nederlandse letterkundige ontdekte die bundel in de stadsbibliotheek van Hamburg. In dit boekje staat ook het Tafelspel van 'Twee bedelaars'. En dat werd meteen opgenomen in de bloemlezing 'Het Nederlandsche Kluchtspel' uit 1878, samengesteld door Johannes van Vloten.

Wat we weten over Wouter Verhee

Het werk van Wouter Verhee, of op zijn minst een deel ervan, maakt nu dus deel uit van ons literair erfgoed. Maar over de auteur zelf weten we nog altijd niet heel veel. Zo is het gissen naar zijn geboortjaar. Wel kennen we zijn trouwdatum: 1 mei 1569 trouwt Wouter Verhee met Liesbeth de dochter van Adriaan Pauw, een burgemeester van Gouda, in de Oude Kerk in Amsterdam. In 1582 woont Verhee in Enkhuizen. Waarom hij daarheen is gegaan weten we niet. Maar omdat hij daar woonde, weten we ook dat Verhee bevriend was met Dirck Coornhert.

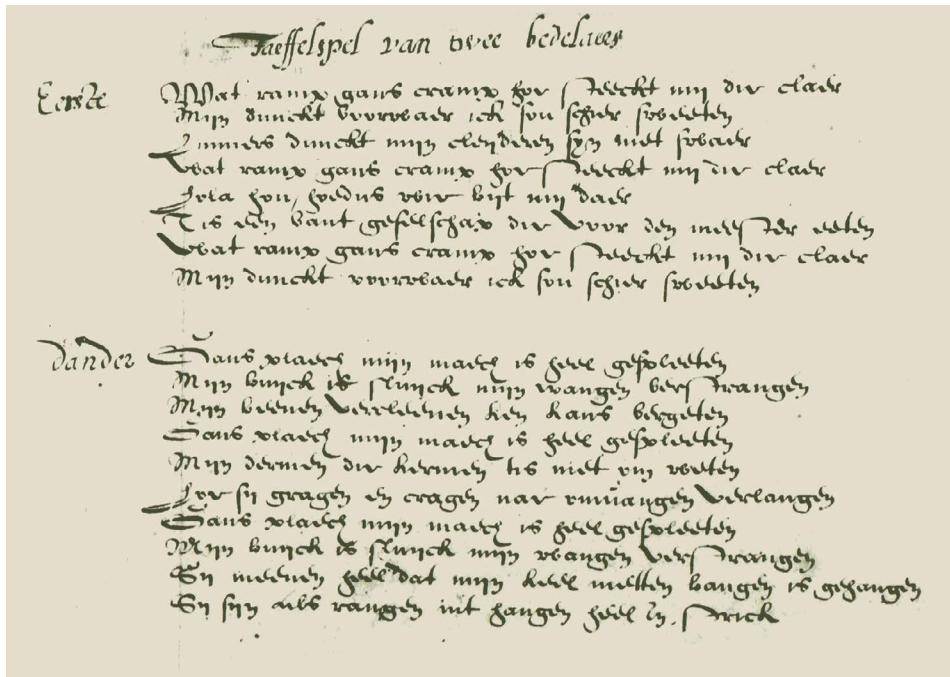
P.C. Hooft schrijft over vriendschap Verhee en Coornhert

En dat komt uit betrouwbare bron. Niemand minder dan P.C. Hooft vermeldt dat in zijn 'Nederlandsche Historiën', een geschiedenisboek over de Opstand, geschreven tussen 1628 en 1647. Hooft schrijft dat in 1581 de koning van Spanje, Filips II, een poging doet om Enkhuizen dat in mei 1572 als een van de eerste steden de kant van de Opstand had gekozen, weer aan zijn zijde te krijgen. Filips stuurde een brief met die strekking naar een vertrouweling in Enkhuizen. Die liet de brief lezen aan een andere inwoner van Enkhuizen: Wouter Verhee. En licht Hooft toe: Wouter is een broer van Johan Verhee,

schepen van Amsterdam en beiden zijn afkomstig uit Gouda. Hoofd merkt ook nog op dat zij ‘helder en heuglyck vernuft’ hadden.

Verhee ging ook niet in op het voorstel van Filips II en waarschuwde anderen in Enkuizen dat men zich niet ermee moest inlaten. Om zijn bekenden niet in problemen te brengen, hield hij verder zijn mond. Maar, schrijft Hoofd vervolgens, Verhee vertelde het wel aan Dirck Coornhert toen hij bij hem op bezoek was in Haarlem. Coornhert besefte de ernst van het verraad en verweet Verhee niet onmiddellijk naar de autoriteiten te zijn gestapt. Hij deed dat wel. Hoofd schrijft dat Coornhert meteen naar Den Haag vertrok om het landsbestuur in te lichten.

Coornhert en Verhee kenden elkaar dus goed. De eerste profileerde zich nadrukkelijker op het politieke terrein. Verhee hield het bij het literaire. Maar het een kan niet zonder het ander.

Tekstfragment van ‘Twee bedelaars’

Kiezen doet verliezen (maar ook winnen)

Dirck Volckertszoon Coornhert kijkt terug op zijn leven

Het is oktober 1590. Dirck Volckertsz Coornhert brengt het grootste deel van de dag door op zijn bed in zijn huis aan de Oosthaven in Gouda. Hij is ziek en voelt dat het einde nadert. Dat maakt hem onrustig. Niet omdat hij angstig is voor de dood, maar omdat hij nog niet klaar is. Hij blijft lezen en schrijven. ‘Weet of rust’ is een veel door hem gebruikt devies, en hij vindt dat hij nog steeds niet genoeg weet om rustig achterover te leunen. Hoezeer zijn mantelzorgster Nelleke Pouwelsdochter, het nichtje van zijn zes jaar geleden overleden vrouw Neeltje, hem maant tijd te nemen om te eten en te slapen; hij gunt het zichzelf niet. Slapen was nooit zijn favoriete bezigheid. Hij vindt het zo’n verspilling van tijd, dat hij zelfs een ‘Protest tegen den slaep’ schrijft. Ook nu blijft zijn pen onophoudelijk in beweging, hoe zwaar het hem ook valt.

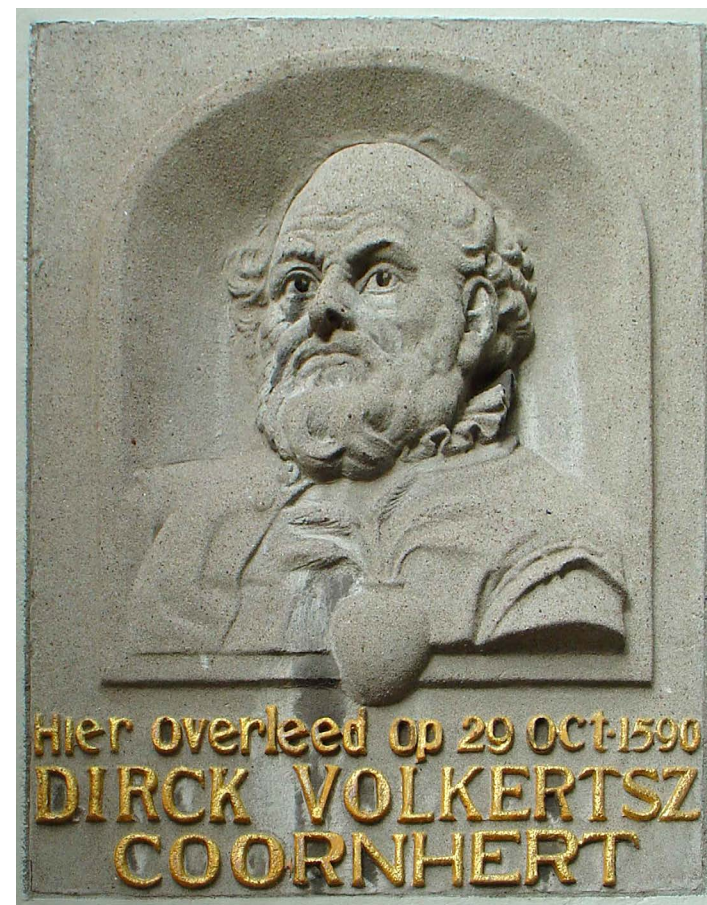
Coornhert ziet een belangrijke taak voor zichzelf weggelegd. Hij heeft ervaren hoe broos vrijheid is of kan worden. Hij ziet dat er steeds weer krachten opstaan die willen heersen over het geweten van mensen. Of het nu de katholieke inquisitie is of de gereformeerde leerdwang, steeds weer denken groepen de waarheid in pacht te hebben en deze met dwang of geweld aan anderen te moeten opleggen. Van jongst af aan heeft Coornhert ervoor gekozen mogelijke aantastingen van de vrijheid van geweten of de vrijheid van geloof te signaleren en er actief stelling tegen te nemen. De vele talenten die hij heeft wendt hij zonder uitzondering aan voor het voeren van deze strijd. Hij kan graveren als de beste en maakt prenten die zijn boodschap ondersteunen. Hij heeft een vaardige en scherpe pen, die hij gebruikt om in vele boeken, toneelstukken, traktaten en brieven zijn gelijk te halen. Hij is bovendien zeer muzikaal en schrijft daarom ook liederen. Sommigen beweren zelfs dat hij het is geweest die het Wilhelmus heeft geschreven. Hij staat niet voor niets bekend om zijn vriendschap met Willem van Oranje. En zelfs in schermen is hij de beste, wat goed van pas komt bij het bedenken van aanvals- en verdedigingsstrategieën. Coornhert kan een onafhankelijke geest blijven door zich niet afhankelijk te maken van anderen en evenmin aan materie te hechten. Al op 16-jarige leeftijd heeft hij daartoe een belangrijke stap gezet, door tegen de zin van zijn

ouders te trouwen met de twaalf jaar oudere Neeltje Symonsdochter. Daarmee verspeelt hij zijn erfrecht, maar het levert hem wel de vrijheid op om zich te ontworstelen aan een toekomst in de lakenhandel die zijn ouders voor hem hebben uitgestippeld. Vanaf dat moment is voor hem duidelijk dat elke keuze impliceert dat je ook zaken op het spel zet of verliest. Voor veel van de keuzes die Coornhert daarna nog in zijn leven zal maken is zijn lijfspreuk ‘Verkiezen doet verliezen’ toepasbaar, ook als het gaat om lijf en leden.

Uiteraard wordt Coornherts dwarsdenken niet door iedereen in dank afgenomen. Verschillende keren heeft hij moeten vrezen voor zijn leven en is hij overhaast gevlucht. Drie periodes heeft hij daarom in het grensgebied van Duitsland gewoond. Maar ook in een gereformeerde stad als Delft pruimen ze hem niet. Als hij zich daar in 1588 laat zien en zich er wil vestigen, wordt hem aangezegd binnen 24 uur de stad te verlaten uit vrees voor verstoringen van de openbare orde. Dat is het moment geweest dat Coornhert ervoor heeft gekozen naar Gouda te gaan, de enige plek waar de overheid principieel vasthoudt aan de vrijheid van geweten. Ook een onruststoker als Coornhert is hier welkom, niet alleen om te wonen, maar ook om te schrijven en te laten drukken wat hij wil. “O Goude, die de goude Vryheydt zo wijselijck verkiest”, zo zal hij de stad en haar bestuurders in een van zijn boeken prijzen.

Schermen doet Coornhert allang niet meer. Daarvoor is hij inmiddels te oud en te stram. De burijn om te graveren heeft hij ook allang niet meer aangeraakt. Maar de ganzenveer krast onophoudelijk door. Dit keer is Justus Lipsius het mikpunt. Nadat deze in heel Europa beroemde Leidse hoogleraar het heeft gewaagd te stellen dat overheden het recht hebben om ketters mogen doden in het belang van de rust en orde in een land, meent Coornhert dat hij opnieuw niet kan zwijgen. Niet in het geleerde-Latijn van Lipsius, maar doelbewust in het Nederlands (om een zo groot mogelijk publiek te bereiken), bestrijdt hij deze opvatting met de laatste krachten die nog in zijn lichaam zitten. En met succes. Kort voor Coornhert overlijdt krijgt hij nog te horen dat de in het nauw gebrachte Lipsius overhaast Leiden heeft verlaten en is teruggekeerd naar de Zuidelijke Nederlanden.

Coornhert heeft slechts de twee laatste jaren van zijn leven in Gouda gewoond, maar het zijn voor hem twee zeer vruchtbare jaren. Hij proeft het zoet van de overwinning in de kwestie Lipsius. Hij plukt ook de vruchten van de nabijheid van een uitstekende boekdrukker, Jasper Tournay, die de vrijheid heeft om zijn geschriften – die soms tientallen jaren op de plank waren blijven liggen – in grote aantallen op de markt te brengen. Dit laatste jaar verschijnen er maar liefst zestien titels. Maar hoe kijkt Coornhert aan het eind van zijn lange en bewogen leven terug op alles? Er is zoveel gebeurd en tegelijk ook weer zo weinig veranderd. Kan hij met een gerust hart zijn moede hoofd te ruste leggen en zijn ziel toevertrouwen aan God? [P.A.]

Gevelsteen
Sociëteit De Réunie
Oosthaven 17, Gouda

Toneelproductie

Peter Meijer

Regisseur, toneelschrijver, acteur

Eigenaar van Kleintheater Zwaan (Zwaansgat 15 Gouda)

Bekende theaterstukken van hem van de laatste jaren:

- *Gouds Getij* (grote buitenproductie over de doorvaart door Gouda door de eeuwen heen) 2016
- *Houtman & Houtman*: eenakter over het leven en de betekenis van de gebroeders Houtman 2019
- *Overleven is Herinneren* (over de vrouwen van Ravensbrück gebaseerd op het boek van Hans Suijs) 2022

Medio november 2022 zal hij ook een stuk presenteren met het Coornhert Gymnasium over het glas van Coornhert in de Sint Jan.

Ben Bijker

Acteur, theatermaker, poppenspeler, trainingsacteur.

Ben maakt eigen producties en is naast acteur ook gespecialiseerd in poppenspel voor kinderen en volwassenen. Hij heeft al eerder met Peter Meijer samengewerkt in *Houtman & Houtman* en in de eenakter *Als de ballon knapt* (2021) gespeeld.

Henk van Vulpen

Speelt bedelaar 1. Henk is een gepassioneerd amateurtoneelspeler en werkzaam bij het Rijksvastgoedbedrijf. Samen met Wilco van der Lans, Ben Bijker en Peter Meijer ook betrokken bij hun streven om alle werken van Het Volk (toneelgroep uit Haarlem) te vertolken.

Wilco van der Lans

Speelt bedelaar 2. Wilco is eveneens een gedreven amateurtoneelspeler. Hij is werkzaam voor het Rotterdamse Havenbedrijf. En hij is tevens penningmeester van de Theaterstichting HeteBliksemKouweDrukte (HBKD) die o.a. theateractiviteiten van Kleintheater Zwaan in Gouda ondersteunt.

Astrid Sibbes

Vormgever, kunstenaar, actrice. Zij verzorgt voor veel amateurtheater-

producties vanuit Kleintheater Zwaan de opmaak van de posters en de programmaboekjes. Zij is ook secretaris van de eerder genoemde Theaterstichting HBKD.

Marina Perdijk

Kostuumontwerper. Marina is in Gouda een begrip op het gebied van het ontwerpen en (laten) maken van historische kleding. Zij is de drijvende kracht achter projecten als Zotte Zaterdag en vele andere theaterproducties in Gouda. Daarnaast is zij (wandel)gids en gespecialiseerd in onder andere de Hollandse Waterlinie.

Gouda op Schrift

Gouda op Schrift met zo'n dertig vrijwilligers, sinds 1 januari 2020 een werkgroep van de Historische Vereniging Die Goude, maakt documenten van voor 1800 uit de Goudse archieven die inzicht geven in de geschiedenis van Gouda, toegankelijk voor een groot publiek. Dat doet GOS door in kleine groepjes deze documenten te transcriberen en te hertalen. Transcriberen is het overschrijven van de teksten in hedendaagse letters; de hertaling zet de tekst over in hedendaags Nederlands. Een groepje richt zich op Latijnse teksten, o.a. afkomstig uit Goudse kloosters en ook van Erasmus.

Op www.goudaopschrift.nl staan onder Publicaties inmiddels al van 25 oude geschriften de transcripties en vertalingen, waaronder een aantal belangrijke stadsbeschrijvingen. Die heeft GOS ook mogen publiceren bij Huygens ING in Amsterdam, onderdeel van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen en hét onderzoeksinstituut op het gebied van geschiedenis en cultuur. Op de website van GOS is ook veel achtergrondinformatie over de Goudse historie te vinden.

Coornhert500 is een tijdelijke werkgroep van Die Goude, onder voorzitterschap van Die Goude, die Coornherts 500ste geboortedag viert met tal van activiteiten, zoals de Kraamkamer van de Vrijheid, debatten, deze toneelvoorstelling en op 29 oktober een grote slotavond in de Sint-Janskerk.

